

EDUSKUNNAN
PERUSTUSLAKIVALIOKUNTA

Helsingissä,
28 päivänä marraskuuta 1985
Lausunto n:o 19

Sosiaalivaliokunnalle

Sosiaalivaliokunta on kirjeellään 5 päivältä kesäkuuta 1985 pyytänyt perustuslakivaliokunnalta lausuntoa hallituksen esityksestä n:o 81 laeiksi työturvallisuuslain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Asian johdosta ovat olleet kuultavina hallitusneuvos Matti Salmenperä sosiaali- ja terveysministeriöstä, korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Antti Suviranta, ylijohtaja Pekka Kari ja toimistopäällikkö Reino Kanerva työsuojeluhallituksesta, piiripäällikkö Jaakko Itäkannas Uudenmaan työsuojelupiiristä, professori Mikael Hidén, tutkijaprofessori Antero Jyränki, professori Pekka Koskinen, professori Ilkka Saraviita, vt. apulaisprofessori Kaarlo Tuori, oikeustieteen tohtori Kauko Sipponen, osastopäällikkö Jukka Ahtela Suomen Työnantajain Keskusliitosta ja työsuojelutoimitsija Jussi Koivu Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä. Käsiteltävään asiaan lähinnä valtiosääntöoikeudelliselta kannalta perustuslakivaliokunta esittää kunnioittaen seuraavaa.

Lakiehdotus

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työturvallisuuslakia, työsuojelun valvonnasta annettua lakia ja työsuojelun hallinnosta annettua lakia. Lisäksi ehdotetaan laivatyöturvallisuuslaki kumottavaksi, koska työturvallisuuslain soveltamisala ehdotetaan laajennettavaksi myös laivatyöhön. Työturvallisuuslain soveltamisalaa ehdotetaan laajennettavaksi myös kotityössä ja kotityöhön rinnastettavissa töissä, minkä lisäksi muun muassa kouluissa ja oppilaitoksissa suoritettava työharjoittelu sekä harjoitustyöt ehdotetaan sisällytettäväksi rajoituksetta työturvallisuuslain soveltamisalaa.

Työturvallisuuslain sisältöä täsmennettäisiin edelleen sellaisten töiden osalta, joihin tiedetään liittyvän erityistä tapaturmavaaraa. Lakiin ehdotetaan otettavaksi yksityiskohtaiset säännökset nosto- ja siirtotöistä, työpaikan liikenteestä sekä

asennus-, korjaus- ja huoltotöistä. Samalla täsmennettäisiin koneita ja laitteita koskevia säännöksiä, mihin on tarvetta varsinkin automaatioon liittyvien vaaratekijöiden vuoksi. Opetusta ja ohjausta koskevaa säännöstöä sekä laajennettaisiin että selvennettäisiin.

Työturvallisuuslain rangaistussäännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että työnantajan edustajan vastuu selvemmin kytkettäisiin hänen toimivaltuuksiinsa. Myös työntekijää voitaisiin rangaista sakolla silloin, kun hän tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyö erikseen määrättyjä työturvallisuustoimenpiteitä. Työturvallisuuslain luonne yleislakina samoin kuin lain yleiset periaatteet säilyisivät kuitenkin pääosin ennallaan.

Työsuojelun hallinnosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työsuojelupiirien työsuojelutoimistoissa käsiteltävät merkittävimmät asiat tulisivat ratkaistaviksi erityisessä istuntonenettelystä, johon ottaisivat osaa piiripäällikkö sekä erikseen määrättävät työnantaja- ja työntekijäjäsenet.

Kotirauha

Perustuslakivaliokunta kiinnittää ensiksi huomiota työturvallisuuslain muutosehdotuksen 2 §:ään, jonka mukaan asetuksella säädetään työturvallisuuslain soveltamisesta lainkohdassa tarkemmin määritellyssä työssä. Lakiehdotuksen 2 §:ää on arvioitava hallitusmuodon 11 §:ssä turvatu kotirauhan loukkaamattomuuden kannalta siltä osin kuin 2 § tarkoittaa työtä, jota tehdään työntekijän kotona tai siihen verrattavissa olosuhteissa, joissa työnantajan asiaksi ei voida katsoa työn järjestelyä. Arvio on ulotettava myös työnantajan taloudessa tehtävään työhön, sillä laissa säädettävänä edellytyksenä tältä osin olisi muun muassa se, että työntekijä elää vakinaisesti työnantajan taloudessa.

Hallitusmuodon 11 §:n kannalta merkityksellinen seikka on, missä määrin viranomaisten tarkastustoiminta voi ulottua työntekijän kotona ja työnantajan taloudessa tehtävään työhön. Työsuojelun valvonnasta annetun lain (131/73) 3 §:n 1 momentin nojalla saadaan työntekijän kotonaan suorittamaa työtä koskevien säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus asunnossa vain erityisestä syystä. Koska tarkastuksen toimittaminen tällöin edellyttää esimerkiksi konkreettista epäilyä säännösten noudattamatta jättämisestä, täyttää sanottu lainkohta hallitusmuodon 11 §:n vaatimukset.

Kysymys on ongelmallinen siihen nähden, millä edellytyksillä tarkastus voidaan toimittaa työnantajan taloudessa tehtävää työtä koskevien säännösten noudattamisen valvomiseksi. Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan työturvallisuuslain 2 §:n nojalla annettavaa asetusta ei voida laatia sellaiseen muotoon, että työsuojelun valvontalain mukainen tarkastusvaltuus olisi käytettävissä täydessä laajuudessa siltä osin kuin työntekijä työskentelee työnantajan taloudessa työntekijän kodiksi katsottavassa paikassa. Tarkastuksen toimittaminen saisi tällöinkin olla mahdollista vain erityisestä syystä.

Hallitusmuodon 11 §:n valossa perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota myös siihen, ettei työnantajalla ole työn johto- ja valvontavaltansa perusteella oikeutta mennä kotonaan työtä tekevän työntekijän asuntoon vastoin työntekijän tahtoa esimerkiksi valvoakseen työturvallisuussäännösten ja -määräysten noudattamista.

Perustuslakivaliokunta viittaa ehdotetun 2 §:n osalta vielä siihen, että pykälän johdantolause sanonnaltaan jättää asetuksenantajalle verraten suuren harkintavallan. Asianmukaisempaa on muotoilla johdantolause voimassa olevan lain 2 §:n tapaan, jolloin selvänä lähtökohtana on soveltaa työturvallisuuslakia erikseen mainitussa työssä, siten kuin asetuksella säädetään. Perustuslakivaliokunta huomauttaa lisäksi siitä, että lakiehdotuksen perusteluissa on hahmoteltu, millä tavoin työturvallisuuslakia sovellettaisiin ehdotuksen 2 §:ssä tarkoitettussa työssä. Näin ollen tulisikin harkita, että 2 §:ssä nyt ehdotettua täsmällisemmin säädettäisiin itse asiasta eikä jätettäisi sitä asetuksella säädettäväksi.

Työntekijän rangaistusvastuu

Työturvallisuuslain muutosehdotuksen 49 a § sisältää säännökset työntekijän rangaistusvastuus-

ta, joka käsittäisi työntekijöiden huolehdittaviksi säädettyjen tai erikseen määrättyjen työturvallisuusstoimenpiteiden tahallisen ja törkeästä huolimattomuudesta tapahtuneen laiminlyömisin. Hallituksen esityksen perusteluissa ei lähemmin selvitetä, millaisten määräysten laiminlyönti olisi rangaistavaa.

Lakiehdotuksessa määräyksillä on vakiintuneesti tarkoitettu, etenkin ehdotuksessa käytetyn kaltaisen ilmaisun "säädettyjä tai erikseen määrättyjä" yhteydessä, viranomaisten lain tai asetuksen nojalla antamia määräyksiä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tarkoituksena kuitenkin on saattaa rangaistusuhan alaiseksi myös työnantajan määräämien työturvallisuusstoimenpiteiden laiminlyönti.

Rangaistusuhan kytkeminen työnantajan määräämien työturvallisuusstoimenpiteiden laiminlyöntiin merkitsee perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan sitä, että rikostunnusmerkistö jää laissa yksilöimättä riittävän täsmällisesti. Käytännössä voi olla tulkinnanvaraista, tähtääkö työnantaja joillakin määräyksillä esimerkiksi työturvallisuuden vai tehokkuuden ja tuottavuuden lisäämiseen. Tämän vuoksi perustuslakivaliokunta pitää ehdotettua järjestelyä työntekijäin oikeusturvan kannalta puutteellisena. Näin ollen työnantajan määräämien työturvallisuusstoimenpiteiden laiminlyönnin rangaistavuutta olisi siten täsmennettävä, että määräysten tulee välittömästi perustua työturvallisuuslakiin tai sen nojalla annettuihin järjestysohjeisiin taikka sanotussa laissa tarkoitettuihin suojeluohjeisiin.

Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan ehdotus merkitsisi täsmennettynäkin periaatteellisesti huomionarvoista muutosta vallitsevien rikosoikeudellisten järjestelyjen kannalta. Ehdotusta olisi tästä syystä suhteessa suunnitteilla oleviin rikosoikeudellisiin säännöstöihin vielä harkittava huolellisesti ja harkittava myös sitä, että tässä vaiheessa 49 a § poistettaisiin lakiehdotuksesta.

Työturvallisuuslain voimaantulosäännös

Työturvallisuuslain muutosehdotuksen voimaantulosäännöksen 3 momentin osalta perustuslakivaliokunta on selvittänyt, koskeeko säännös työsuojelupiirin työsuojelutoimiston sellaista valtaa, joka olisi luonnehdittavissa erivapauden myöntämiseksi ja joka näin ollen — poikettaen hallitusmuodon 29 §:n 2 momentista — vaatisi vaikeutetun säätämisyjärjestyksen käyttämistä. Erivapaudella tarkoitetaan yksittäistapauk-

ellisen poikkeuksen myöntämistä laintasoisesta säännöksestä. Sellaista pääsääntöä, josta työsuojelupiirin työsuojelutoimisto voisi myöntää poikkeuksen, ei esillä olevassa tilanteessa kuitenkaan ole. Kysymys on kahdesta yleisestä säännöstä tai yhdestä säännöstä, jonka mukaan työnantajan on oltava noudatettava työturvallisuuslain 11 §:n työuoneen tilavuutta ja ilmatilaa koskevia säännökiä tai 1 §:n 2 momentin 2 taikka 3 kohdassa arkoitetun koulun tai laitoksen osalta muilla keinoin huolehdittava työn turvallisuudesta ja terveellisyydestä, jos työsuojelutoimisto antaa luvan tämän jälkimmäisen säännöksen soveltamiseen edellisen asemesta. Koska sääntely ei näin ollen koske erivapausvallan käyttöä, ei lakiehdos tältä osin vaadi valtiopäiväjärjestyksen 67 §:n mukaisen säätämisyjärjestyksen käyttämistä. Perustuslakivaliokunta kiinnittää kuitenkin huomiota voimaantulosäännöksen 3 momentin pysyään luonteeseen ja kiinteään yhteyteen työturvallisuuslain 11 §:n kanssa. Tämän vuoksi voimaantulosäännöksen mainittuun momenttiin sisältyvät säännökset olisi asianmukaista sijoittaa työturvallisuuslain varsinaiseen pykälätekstiin.

Päätöksenteko työsuojelupiirissä

Perustuslakivaliokunta on tarkastellut vielä työsuojeluhallinnosta annetun lain muutosehdosta. Sen mukaan työsuojelupiirin työsuojelutoimistolle kuuluvat muut kuin merkitykseltään ihäiset asiat käsitellään istunnossa, johon kuuluvat puheenjohtajana työsuojelupiirin päällikköjä jäsenenä työnantaja- ja työntekijäjäsen, jotka kuuluvat työneuvostosta ja työsuojelun poikkeus-

luvista annetun lain (608/46) 10 a §:ssä tarkoitettuun poikkeuslupajaostoon.

Muutosehdotus on joidenkin työolainsäädännössä jo toteutettujen työmarkkinaedustusta merkitsevien järjestelyjen suuntainen. Perustuslakivaliokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että muutosehdotus tarkoittaa yksittäistapauksiin ulottuvan julkisen valvonta- ja päätösvallan käyttämisen antamista toimitelmelle, jonka enemmistö muodostuu muista kuin vakinaisessa virkasuhteesta olevista henkilöistä.

Perustuslaeissa on joitakin virkamieshallintoperiaatteita ilmentäviä kohtia, kuten säännökset hallinnon lainalaisuusperiaatteesta sekä valtion ja virkamiehen vastuusta. Niiden perusteella ei kuitenkaan voida sanoa jonkin yksittäisen, esimerkiksi nyt käsiteltävänä olevan toimivaltajärjestelyn olevan perustuslain vastainen. Kysymys on perustuslakivaliokunnan mielestä siitä, että useiden yksittäisjärjestelyjen kautta saatetaan päätyä tilanteeseen, joka ei riittävästi vastaa perustuslaeista näkyvää virkamieshallintoperiaatetta ja hallitusmuodon 2 §:ssä ilmaistuja yleissääntöjä valtiollan käyttämisestä.

Edellä esitettyyn viitaten perustuslakivaliokunta, jolla ei ole muuta huomautettavaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten johdosta, kunnioittaen lausuntonaan esittää,

että hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset voidaan käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä säädetyssä järjestyksessä edellyttäen, että perustuslakivaliokunnan edellä esittämät valtiosääntöoikeudelliset huomautukset otetaan asianmukaisesti huomioon.

Perustuslakivaliokunnan puolesta:

Ben Zyskowitz

Ilkka O. Jumppanen

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Zyskowitz, arapuheenjohtaja A. Kempainen, jäsenet Aalo, Alho (osittain), Anttila, Eenilä, Hämäläinen,

Jansson (osittain), Kärhä, J. Mikkola, Muroma, Peltola, Pokka ja Skinnari sekä varajäsenet Hilpeä ja Roos (osittain).

Eriäviä mielipiteitä

I

Emme voi yhtyä perustuslakivaliokunnan lausuntoon lähinnä lausunnon ponnen osalta, sillä mielestämme valiokunnan olisi tullut ponnessa lausua, että hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset on käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä säädettyssä järjestyksessä.

Lausunnossa muotoiltu ponsi ei vastaa perustuslakivaliokunnan lausunnon muuta sisältöä, joka olisi vaatinut juuri VJ 66 §:n mukaista käsitteilyjärjestyksestä edellyttävää pontta.

Valiokunnan enemmistö oli yksimielinen ainoastaan ponnen muotoilusta lain/lakien muuttamista vaativaan muotoon, mutta täysin eri mieltä niistä eri seikoista, jotka tuota muotoilua edellyttivät. Enemmistö on kirjoittanut ponnen muotoon, jossa edellytetään sosiaalivaliokunnan ottavan asianmukaisesti huomioon perustuslakivaliokunnan lausunnossa olevat valtiosääntöoikeudelliset huomautukset mainitsematta, mitkä nämä säätämisyjärjestykseen vaikuttavat seikat ovat.

Lausunnon sisällön on olennaisten kiistakohtien osalta kirjoittanut ponsiäänestyksen vähem-

mistö. Lausunnossa ei siis ole sellaisia valtiosääntöoikeudellisia huomautuksia, jotka ponnen ilmentämällä tavalla olisi kirjoitettu eli tarkoitettu edellytyksiksi lakien käsittelemiselle tavallisina lakeina. Sen sijaan valiokunnan lausunnossa on — kuten useissa aikaisemmissakin lausunnoissa — lähinnä sellaisia kansalaisten oikeusturvaan ja hallintojärjestelmämme kehittämiseen liittyviä sosiaalivaliokunnan harkintaan tarkoitettuja perustuslakivaliokunnan näkökohtia, joiden huomioon ottaminen ei ole edellytyksenä tavallisen lain säätämisyjärjestykselle. Toisin sanoen lakiehdotukset eivät myöskään muuttamattomina eli hallituksen esittämässä muodossa merkitse poikkeusta perustuslakien säännöksistä.

Katsomme edelleen, että työntekijänkin vastuu omasta ja muiden työntekijöiden työturvallisuudesta on niin tärkeä asia, ettei valiokunnan olisi tullut esittää sosiaalivaliokunnan harkittavaksi ensimmäisen lakiehdotuksen 49 a §:n poistamista tässä vaiheessa lakiehdotuksesta.

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 1985

Ben Zyskovicz
Liisa Hilpelä

Lea Kärhä
Sampsa Aaltio

II

Työturvallisuuslain muutosehdotuksen 49 a § sisältää säännökset työntekijän rangaistusvastuusta. Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt huomiota ehdotuksen siihen osaan, jonka mukaan rangaistavaa olisi erikseen määrättyjen työturvallisuusmääräysten laiminlyönti. Tämä merkitsee valiokunnan mielestä, että rikostunnusmerkistö jää laissa riittämättömästi yksilöimättä. Näin ollen valiokunnan olisi tullut edellyttää säännöstä työntekijän oikeusturvan parantamiseksi täsmennettäväksi, eikä poistettavaksi, kuten valiokun-

nan enemmistö on varmuuden vuoksi vaatinut. Valiokunnan 49 a §:n ja eräiden muiden säännösten osalta tekemät huomautukset eivät vaikuta lakiesityksen säätämisyjärjestykseen.

Edellä esitetyn johdosta katsomme,

että hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset on käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä säädettyssä järjestyksessä.

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 1985

Sirkka-Liisa Anttila

Hannele Pokka

III

En voi yhtyä valiokunnan enemmistön ehdotukseen, että tulisi harkita työturvallisuuslakiehdotuksen 49 a §:n poistamista.

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 1985

Impi Muroma

IV

En voi yhtyä perustuslakivaliokunnan enemmistön lausuntoon siltä osin, kuin se koskee työsuojeluhallinnosta annetun lain muutosehdotuksen perusteluja ja säätämisjärjestystä. — Valtionhallinnossa noudatetaan ns. virkamiesshallintoperiaatetta, joka selvästi pohjaa hallitusmuodon 2 §:ään ja hallitusmuodon X luvun säännöksiin julkisista viroista.

Virkamiesshallintoperiaate merkitsee, että valtion hallintoa hoitavat julkiset viranomaiset ja julkisiin virkoihin valitut henkilöt. Hallitusmuodon mistään säännöksestä ei ole löydettävissä minkäänlaista tukea sellaiselle viranomaisjärjestelylle, jota nyt esitetään työsuojelulakien noudattamisen valvontaa koskevaan työsuojeluviranomaisen päätöksentekoon piirihallinnossa eli, että yleiseen hallinnolliseen valvontaan kuuluvaan viranomaispäätöksentekoon voisi osallistua hallinnon ulkopuolisia henkilöitä.

Päinvastoin hallitusmuodon X luvun säännökset, mutta myös HM 2 §, puhuvat selvästi sellaisen tulkinnan puolesta, että ainoastaan valtion virkaan valitut henkilöt voivat olla oikeutettuja tekemään valtionhallinnon viranomaispäätöksiä. Kansalaisen oikeusturvan toteuttamisen vaatimuskin tukee tätä tulkintaa. Oikeusturva voi vaarantua, jos päätöksiä tekevät lakien noudattamista valvottaessa muut kuin valtion virkoihin valitut.

Valtionhallintoon olennaisena osana kuuluva lakien noudattamisen valvonta menettää merkityksensä viranomaistoimintana, mikäli se ei ole puhdasta viranomaisvalvontaa eli jos sitä muutetaan esitetyllä tavalla korporatiiviseksi. Vaikka vastaavanlainen järjestely on jo aiemmin toteu-

tettu työsuojeluhallituksen päätöksenteossa, ei tähän voida vedota perusteluna, sillä asiaa ei työsuojeluhallituksen osalta lakia muutettaessa tutkittu lainkaan perustuslakivaliokunnassa.

Koska työsuojeluhallinnon piiritasolle esitetty päätöksentekomenettelyä koskeva muutos ei ole mitenkään perusteltavissa myöskään kansalaisten osallistumismahdollisuuksien, sen enempää kuin asiantuntemuksenkaan lisäämisellä, ja koska hallitusmuodossa ei ole yhtään säännöstä, joka tämän muutoksen sallisi, mutta monia säännöksiä, jotka puhuvat selväkin selvemmin sitä vastaan, niin hallitusmuodon 95 §:n nojalla en voi valtiösääntöoikeudellisessa arvioinnissani päätyä muuhun kuin siihen tulkintaan, että työsuojeluhallinnosta annetun lain muutosehdotus, joka sisältää uuden 6 a §:n, on säädettävä VJ 67 §:n tarkoittamassa vaikeutetussa säätämisjärjestyksessä.

Kysymys siitä, voiko enemmistö tai vähemmistö päätöksentekijöistä olla hallinnon ulkopuolisia henkilöitä, on toisarvoinen, kun lähdetään siitä tulkinnasta, ettei hallintoviranomaiseen ylipäätään voi kuulua hallinnon ulkopuolisia henkilöitä valvontaa koskevassa päätöksenteossa. Jos taas hyväksytään se, mielestäni hallitusmuodon säännösten vastainen tulkinta, että ulkopuoliset voivat osallistua lakien noudattamisen valvontaa koskevaan päätöksentekoon, niin silloin tietenkin on merkitystä sillä, onko heitä päätöksentekijäin joukossa enemmistö vai vähemmistö. Vähemmistö on luonnollisesti vähäisempi loukkaus hallitusmuotoa kohtaan kuin enemmistö, mutta senkään mukanaoloa ei voida hyväksyä tavallisen lain muodossa säädettäväksi, koska hallitusmuotome ei tunne korporatiivista valtionhallintoa.

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 1985

Paula Eenilä

Hallituksen esityksen työturvallisuuslain muuttamisesta sisältyy uusi 49 a §, joka pitää sisällään kokonaan uudelleenlaiseen käytäntöön johtavan menettelyn työturvallisuuden valvonnassa. Siinä annetaan työnantajalle oikeus antaa sellaisia, jopa lakiin tai työsuojeluviranomaisten antamiin ohjeisiin tai muihin säädöksiin perustumattomia työturvallisuusmääräyksiä, jotka johtavat rangaistukseen. Valiokunta on tähän lausunnossaan kiinnittänytkin huomiota, mutta ei meidän mielestämme riittävästi. Ehdotettu järjestely on mielestämme erittäin arveluttava työntekijöiden oikeusturvan kannalta ja suorastaan ristiriidassa hallitusmuodon 6 §:ssä ilmaistun henkilökohtaisen vapauden lain mukaisen turvaamisen kanssa. Lisäksi työnantajan valta määrätä rikostunnusmerkistöstä, niin kuin hallituksen esityksen 49 a § sallisi, ei myöskään ole sopusoinnussa valtiovallan käyttämistä koskevan hallitusmuodon 2 §:n säännöksen kanssa. Tästä syystä katsoimme, että hallituksen esitys vaatii ensinnäkin VJ 67 §:n mukaista säätämisyjärjestystä ja että edellä esitettyjen näkökohtien perusteella 49 a § tulisi kokonaan poistaa laista.

Hallituksen ehdotus työsuojeluhallinnosta annetun lain muuttamisesta sisältää uuden 6 a §:n,

jossa esitetään uudenlaisen, korporatiivisesti kokoonpannun oikeuselimen muodostamista työsuojeluhallintoon tekemään yksittäisiä henkilöitä koskevia ratkaisuja. Poikkeuslupajaostolla, jonka jäseniä tulisi kuulumaan tähän työsuojelupiirissä merkitykseltään muita kuin vähäisiä asioita ratkovaan elimeen, ei tähän mennessä ole ollut tällaista oikeutta tehdä yksittäisiä kansalaisia koskevia päätöksiä. Työsuojeluhallinnossa ei muutoinkaan ole tähän mennessä ollut työmarkkinajärjestöjen edustajia elimissä, joissa ratkotaan yksittäistapauksia.

Hallituksen ehdotus merkitsee virkamiesshallinnon sekoittamista työmarkkinajärjestöjen ehdotukseen siten, että päätöksentekijöiden valinta- ja vastuuperiaatteet ovat erittäin epäselvät. Mielestämme tätä järjestelyä ei voida perustella kansalaisten demokraattisten osallistumismahdollisuuksien sen enempää kuin työturvallisuusasian tuntemuksenkaan lisäämisellä. Se on myös valtiosääntöoikeudellisesti erittäin arveluttava, uudenkaltaisen tuomioistuineläytöksen muodostamista koskeva järjestely. Sellaisenaan tämäkin hallituksen ehdotus tulisi käsitellä VJ 67 §:n mukaisessa säätämisyjärjestyksessä.

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 1985

Arvo Kempainen

Kati Peltola